

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radłowie
z siedzibą: Radłów, ul. Brzeska 9 33-130 Radłów
tel/fax 14 678 20 03
e-mail: ops.radlow@op.pl
www.opsradlow.pl

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY
ZA 2022 ROK**



Radłów, 2023 r.

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ZA 2022**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust.1 ustawy z dnia 11 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2022 poz. 447), która zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań.

1. Określenie zadań własnych gminy.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa m.in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Art. 176 powołanej ustawy określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej na terenie gminy i tak do zadań należy:

- a) opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- b) tworzenie systemu opieki nad dzieckiem , w tym placówek wsparcia dziennego,
- c) finansowanie kosztów szkoleń, podnoszenia kwalifikacji, innych kosztów asystenta rodziny i rodzin wspierających,
- d) sporządzanie sprawozdań rzeczowo finansowych z zakresu wspierania rodziny,
- e) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej.

2. Wspieranie rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XLVI/399/2022 Rady Miejskiej w Radłowie z dnia 30 maja 2022 r.

Celem programu jest wzmocnienie roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno- zawodową. Program ma na celu pomoc osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe, jak również podjęcie osłonowych działań zapobiegających izolacji i marginalizacji tam gdzie to konieczne, a także działań prewencyjnych i edukacyjnych na rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności, samodzielności i odpowiedzialności.

Program służy wzmocnieniu roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. Program odnosi się do gminnej polityki rodzinnej, w sytuacjach kumulacji problemów oraz stanowi element profilaktyki dla rodzin zagrożonych marginalizacją.

W roku 2022 realizowane były następujące cele :

1. PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI I DEGRADACJI SPOŁECZNEJ RODZINY.

Obejmują wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym z niepełnosprawnością i problemami długotrwałego bezrobocia.

Realizatorem tego zadania był MGOPS w Radłowie. Z udzielanej pomocy skorzystało w 2022 roku - 368 osoby, tj. - 195 rodzin.

Rodzinom znajdującym się najtrudniejszej sytuacji życiowej udzielono pomocy w formie:

- zasiłki stałe 2022 - 41 rodzin
- zasiłki celowe oraz świadczenia z programu „Posiłek w szkole i w domu” 2022 - 181 rodzin, 200 świadczeń:
 - a) dożywianie w szkole – posiłek – 45 rodzin, 78 świadczeń
- zasiłki okresowe 2022 - 99 rodzin, 101 świadczeń

Bezradność opiekuńczo - wychowawcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 14 w tym:

Rodziny niepełne - 7

Wielodzietność - 2

Przemoc - 9

Bezdomność - 2

W stosunku do osób bezrobotnych podejmowano działania zmierzające do ich aktywizacji zawodowej, poprzez współpracę z Urzędem Pracy zawieranie kontraktów socjalnych i szeroko rozumianej pracy socjalnej pracowników socjalnych. Organizowanie prac społeczno - użytecznych, zatrudnienie w pracach interwencyjnych i robotach publicznych i Centrum Integracji Społecznej.

Osoby niepełnosprawne w celu umożliwienia im pobytu w środowisku lokalnym korzystały ze specjalistycznych usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcu oraz z pomocy sąsiedzkich i usług opiekuńczych. W zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy uczestniczy 30 osoby niepełnosprawne.

2. WZMOCNIENIE FUNKCJI I ROLI RODZINY - STWORZENIE EFEKTYWNEGO WSPARCIA RODZIN W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO -WYCHOWAWCZYCH.

Przy MGOPS w Radłowie działa Punkt Konsultacyjny, którego celem jest udzielenia wsparcia osobom w sytuacji kryzysowej w ramach pierwszego kontaktu (psycholog, prawnik).

Od 2013 roku w MGOPS zatrudniony jest asystent rodziny, którego zadaniem jest pomoc rodzinie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji rodzinnej. Praca asystenta opiera się na bezpośrednim kontakcie z klientem w ich miejscu zamieszkania.

Działania, które są podejmowane przez asystenta na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został stworzony indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania.

W 2022 roku zatrudniono 1 asystenta i objęto działaniami 14 rodzin. MGOPS od 2013 roku korzystał z Resortowego Programu: „Asystent rodziny”. W 2022r. otrzymał dofinansowanie w kwocie 3000 zł .

Asystent rodziny zgodnie z art. 15ust 1 ustawy o wspieraniu i pieczy zastępczej realizuje następujące zadania:

- ✓ Opracowuje i realizuje plany pracy z rodziną we współpracy członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi.
- ✓ Udziela pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
- ✓ Udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych.
- ✓ Udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych.
- ✓ Wspiera aktywność społeczną rodzin.
- ✓ Motywuje członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- ✓ Udziela pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.
- ✓ Podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
- ✓ Prowadzi indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci.

- ✓ Dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi o którym mowa w art. 17 ust. 1.
- ✓ Monitoruje sytuację rodziny po zakończeniu pracy z rodziną
- ✓ Sporządza na wniosek sądu opinie o rodzinie i jej członkach.

Ponadto asystent podnosił swoje kwalifikacje i wiedzę poprzez udział w szkoleniach (certyfikaty w aktach).

W Placówce opiekuńczo- wychowawczej umieszczone jest jedno dziecko.

W rodzinie zastępczej spokrewnionej umieszczone jest jedno dziecko.

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego w Radłowie w ramach usług wspierania rodziny zapewniła w swojej ofercie w szczególności:

1. Pracę z dzieckiem prowadzoną w oparciu o Indywidualny Plan Wsparcia opracowany z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, potencjału, predyspozycji, potrzeb dziecka oraz jego rodziny.
2. Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci prowadzone w wymiarze 6 godzin dziennie od poniedziałku do piątku stosownie do potrzeb uczestników.
3. Specjalistyczne zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci.
4. Zajęcia psychoprofilaktyczne dla dzieci z zakresu przeciwdziałania przemocy.
5. Zajęcia terapeutyczne z elementami treningu redukcji stresu i lęku u dzieci, treningu relaksacji i treningu ważności, treningu umiejętności społecznych TUS.
6. Indywidualne wsparcie logopedyczne oraz psychologiczne dla dzieci.
7. Zajęcia rozwijające kompetencje językowe – w szczególności języka ojczystego oraz języka angielskiego.
8. Zajęcia rozwijające kompetencje matematyczne.
9. Zajęcia artystyczne, rozwijanie pasji i zainteresowań i zainteresowań dzieci i młodzieży .
10. Organizację i realizację wyjazdów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.
11. Zapewnienie codziennego wyżywienia dla uczestników placówki.
12. Praca z rodziną - wsparcie dla rodziców w ramach:
 - stałego kontaktu telefonicznego i osobistego z rodzicami – wymiana informacji
 - indywidualnych konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodziców,
 - organizacji zajęć integracyjnych dla dzieci i rodziców.

Działania prowadzone w placówce swoje założenia metodyczne opierają głównie na gruncie nowoczesnego synergetycznego modelu profilaktyki społecznej.

Pracownicy socjalni interweniowali w środowiskach zagrożonych przemocą, szczególnie nacisk i ostrożność zachowywano tam, gdzie są nieletnie dzieci

i udzielano stosowną pomoc. Pomoc realizowana jest zgodnie z planem działań grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Monitoring prowadzony jest przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych Policji.

Asystent poszerzał swoją wiedzę na temat rodziny przy współpracy z innymi jednostkami mogące również pomóc tej rodzinie. Ponadto brał udział w posiedzeniach grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego.

Sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka podejmuje działania interwencyjne polegające na złożeniu wniosku do Sądu o wgląd w sytuację rodziny. Celem działań asystenta jest wsparcie rodziny w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej lub trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rezultaty podejmowanych działań:

1. Poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
2. Zdobycie większej wiedzy rodzin w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego, rozwijanie kompetencji wychowawczych, budowanie prawidłowych więzi i relacji rodzinnych
3. Poprawa warunków mieszkaniowych.
4. Edukacja rodzin w obszarze dbania o zdrowie (zasady higieny prawidłowego odżywiania, leczenia, pozyskanie orzeczenia o niepełnosprawności).
5. Podejmowanie działań w obszarze aktywności zawodowej.
6. Podjęcie działań w zakresie uregulowania sytuacji prawnej rodziny.
7. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia finansowego oraz pracy socjalnej.

Połączenie pracy pracownika socjalnego i asystenta daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Taka praca stwarza możliwość uzyskania mniejszych lub większych efektów pracy z rodziną.

W celu wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w szkołach na terenie gminy Radłów prowadzone były następujące zajęcia:

- nauczanie indywidualne
- zajęcia dydaktyczne - wyrównawcze
- zajęcia korekcyjno - kompensacyjne
- zajęcia logopedyczne

Ponadto w 2022 roku w szkołach prowadzone były działania w zakresie wspierania rodziny:

1. Prelekcje dla rodziców w ramach profilaktyki przeprowadzona przez funkcjonariusza Policji Panią Olgę Żabińską. Temat wykładu „Odpowiedzialność karna nieletnich”.
2. Gazetki szkolne dla rodziców umieszczone przy szatni szkolnej z informacjami: o instytucjach wspierania zdrowia psychicznego, nasze dzieci i zagrożenia, bezpieczeństwo w Internecie.
3. Kącik psychologiczno – pedagogiczny z literaturą fachową i ulotkami o tematyce: nieodpłatna pomoc prawna i psychologiczna w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, „Nie wiń osoby, która doznała przemocy”, „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemami przemocy”, „Przemoc domowa i alkohol”, „Przemoc w rodzinie”.
4. Przeszkolenie nauczyciela w zawodzie Mediator sądowy w celu rozwiązywania konfliktów i sporów rodzinnych.
5. Poradnictwo i konsultacje dla rodziców oraz prowadzenie wywiadów środowiskowych.
6. Pomoc w przygotowaniu oraz skompletowaniu dokumentacji do Państwowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
7. Organizowanie pomocy materialnej i finansowej – zbiórki w celu złagodzenia deficytów bytowych oraz zdrowotnych.
8. Prowadzenie przez psychologa i pedagoga indywidualnych rozmów z rodzicami i uczniami, których celem jest rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, a także udzielanie wskazówek i pomocy w rozwiązywaniu problemów.
9. Prowadzenie zajęć dotyczących wyboru szkoły i zawodu.
10. Zachęcanie uczniów do odrabiania zadań domowych w świetlicy szkolnej i pomoc nauczycieli w tym zakresie.
11. Pogłębienie więzi rodzinnych poprzez uczestniczenie rodziców i dziadków w uroczystościach i akademiach szkolnych np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Dziecka.
12. Włączenie rodziców uczniów kl. 4a i 4b w realizację rekomendowanego Programu Domowych Detektywów – „Jaś i Małgosia na tropie”.

POTRZEBY

1. Dodatkową formą pomocy dla rodzin jest wsparcie świadczone przez rodziny wspierające. Rodzina ta, zgodnie z art. 29 ustawy przy współpracy asystenta rodziny powinna pomagać rodzinie, która przeżywa trudności w opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych. Biorąc pod uwagę zapis art. 30, mogą nią stać się osoby z najbliższego otoczenia dziecka. Pomoc rodziny wspierającej wydaje się być podstawą skutecznego systemu wsparcia. Ponadto niewykorzystanym, a bardzo ważnym instrumentem są grupy wsparcia, które z ekonomicznego punktu widzenia mogą być bardzo efektywnym narzędziem, poprzez wymianę informacji i zrozumienia swoich emocji. Dla nich należałoby wygospodarować pomieszczenie i zmotywować do takich spotkań. W naszej gminie ogłoszono informację w sierpniu 2016 na naszej stronie o możliwości bycia rodziną wspierającą którą aktualizujemy co roku. Do dnia wykonania sprawozdania nie było chętnych na w/w rodziny pomimo prowadzonych rozmów na temat grup wsparcia.

2. Potrzeba kontynuacji realizowanych dotychczas działań ze strony asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez zatrudnienie asystenta i zapewnienie środków na wynagrodzenie i podnoszenie kwalifikacji

3. Prowadzenie nadal działań edukacyjnych dla dzieci w placówce Wsparcia Dziennego i poszerzenie tych działań w szkołach na terenie naszej gminy.

4. Poszerzenie spotkań asystenta rodziny i przekazanie informacji na temat swojej pracy w pozostałych placówkach oświatowych na terenie naszej gminy podczas zebrania rodziców.

5. Wymiana międzypokoleniowa poprzez wspólne spotkania seniorów z dziećmi i młodzieżą warsztaty, biesiady, rozmowy, nawiązywania przyjaźni (Klub Seniora plus Placówka Wsparcia Dziennego, placówki oświatowe).